

שם החוקר: אוריאל סימון
אוריאל סימון – רשימת פרסומים

- א. ספרים**
1. **ארבע גישות לספר תהלים – מר' סעדיה גאון עד ר' אברהם אבן עזרא**, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשמ"ב / 1982, 288 עמ'.
תרגום אנגלי של מהדורה מורחבת:
Four Approaches to the Book of Psalms – From Saadiah Gaon to Abraham Ibn Ezra, State University of New York Press, Albany, N.Y. 1991, 364 pp.
2. **שני פירושי ר' אברהם אבן עזרא לתרי עשר – מהדורה מדעית מבוארת**, כרך א': הושע-יואל-עמוס, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשמ"ט / 1988, 338 עמ'.
תרגום גרמני:
Jona – Ein jüdischer Kommentar, mit einem Gleitwort von Erich Zenger, Verlag Katholisches Bibelwerk, Stuttgart 1994, 163 pp.
3. **יונה עם מבוא ופירוש**, סדרת 'מקרא לישראל – פירוש מדעי למקרא', הוצאת 'עם עובד' והוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, תל-אביב וירושלים תשנ"ב / 1992, ז' + 96 עמ'.
תרגום אנגלי של מהדורה מעודכנת ומורחבת:
The Book of Jonah, The Jewish Publication Society, Philadelphia 1999, 117 pp.
4. **קריאה ספרותית במקרא: סיפורי נביאים**, ספריית האנציקלופדיה המקראית, הוצאת 'מוסד ביאליק' והוצאת אוניברסיטת בר-אילן, ירושלים ורמת גן תשנ"ז / 1997, י"ט + 368 עמ'.
הדפסה שנייה מתוקנת, תשנ"ז / 1997.
הדפסה שלישית, תשס"א / 2001.
תרגום אנגלי:
Reading Prophetic Narratives, Indiana Studies in Biblical Literature, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 1997, 383 pp.

5. **מעמד המקרא בחברה הישראלית: ממדרש לאומי לפשט קיומי**, סדרת 'יריעות', א', ירושלים תשנ"ט / 1989, 35 עמ'.
6. **ר' אברהם אבן עזרא, יסוד מורא וסוד תורה – מהדורה מדעית מבוארת**, מאת יוסף כהן בהשתתפות אוריאל סימון, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ב / 2002, 232 עמ'.
- מהדורה שנייה מורחבת ומתוקנת מאת אוריאל סימון, רמת-גן תשס"ז / 2007, 272 עמ'.
7. **בקש שלום ורדפהו – שאלות השעה באור המקרא, המקרא באור שאלות השעה**, הוצאת 'יריעות אחרונות', תל-אביב תשס"ב / 2002, 333 עמ'.
- מהדורה שנייה מתוקנת ומורחבת, תשס"ד / 2004, 358 עמ'.
8. **אוזן מילים תבחן – מחקרים בדרכו הפרשנית של ר' אברהם אבן עזרא**, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן (בדפוס).

ב. עריכה

10. **המקרא ואנחנו**, הוצאת 'המכון ליהדות ולמחשבה בת-זמננו' על-ידי 'דביר', תל-אביב תשל"ט / 1979, 228 עמ'.
- הדפסה שנייה, תשמ"ח / 1987.
11. **עיוני מקרא ופרשנות א' – מנחות זיכרון לאריה טוויג** (עם משה גושן-גוטשטיין), הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תש"מ / 1980, 255 עמ'.
12. **עיוני מקרא ופרשנות ב' – מנחות ידידות ליהודה אליצור**, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תשמ"ו / 1986, 282 עמ'.

ג. מאמרים

13. "שני ספורי-הפוגה ל-ס. יזהר", **הארץ**, 21.10.1949. [ביקורת על "ספור חרבת-חזעה" ו"השבוי"].

- .14 "ספור-מלחמה מומחז ל-מ. שמיר", **הארץ**, 13.1.1950. [ביקורת על "קילומטר 56"].
- .15 "מעבר ליצינות", מעבר לציניזם", **מולד** מס' 31 (אוקטובר 1950), עמ' 59-60. [ביקורת על "שיירה של חצות" ליוהר].
- .16 "אמנות מתקדמת או אמנות מקדמת", **משא**, שנה א', מס' 3 (16.8.51).
- .17 "כך נדריך ילדי עולים?", **החינוך**, כרך כ"ו (תשי"ד / 1954), עמ' 432-441.
- .18 "יוצאי ארצות האיסלאם במשבר ההיקלטות", **החינוך**, כרך כ"ח (תשט"ז / 1956), עמ' 7-17.
- .19 "Integration of Eastern Immigrants", *Focus* 1 (1956), pp. 15-33. [תרגום אנגלי של מס' 18].
- .20 "Problemas de Absorcion de los Inmigrantes de los Paises Islamicos", *Cuadernos para el Jalutz*, vol. 1 (1956), pp. 490-510. [תרגום ספרדי של מס' 18].
- .21 "L'educazione e l'integrazione dei nuovi immigranti", *Il Ponte* 16, no. 12 (Dicembre 1958), pp. 1749-1765. [תרגום איטלקי של מס' 18].
- .22 "מזרחי ו'מערבי' – להכרת השוני העדתי בישראל", **החינוך**, כרך כ"ח (תשט"ז / 1956), עמ' 423-433. נדפס מחדש בתוך: אפרים שמואלי (עורך), **בעיות העם היהודי בזמן הזה**, תל-אביב תש"ך / 1960, עמ' 166-179.
- .23 "'Oriente' y 'Occidente'", *Cuadernos para el Jalutz* 2 (1957), pp. 149-169. [תרגום ספרדי של מס' 22].
- .24 "בעית אבות ובנים אצל ילדי עולים מארצות האיסלאם", **מגמות**, כרך ח' (תשי"ז /

- 1957), עמ' 41-55.
- נדפס מחדש בתוך: רבקה בר-יוסף ואילנה שלח (עורכות), **המשפחה בישראל** – **מקראה**, ירושלים תשכ"ט / 1969, עמ' 465-482.
25. "קוים לדמותו של החינוך היהודי המסורתי בארצות האיסלאם", **החינוך**, כרך כ"ט (תשי"ז / 1957), עמ' 156-160.
26. "מבצע קדש – מעמד סיני מחדש?", **בטרם**, מס' רכ"ז-רכ"ח (אדר א' תשי"ז / פברואר 1957), עמ' 9-12.
27. "התודעה הישראלית-יהודית" – מפנה בחינוך העברי?", **הארץ**, 6.12.1957 + 8.12.1957.
28. "מבנה מרכז הנוער לילדי עולים וסדריו", **החינוך**, כרך ל' (תשי"ח / 1958), עמ' 198-204.
29. "Die Buber-Rosenzweig'sche Verdeutschung in den Händen des hebräischen Lesers", *Mitteilungsblatt des Irgun Olej Merkas Europa*, Sonderbeilage, 7.3.1958.
- 30-34. הערכים הבאים ב-**האנציקלופדיה החינוכית**, כרך ב', ירושלים תש"ט / 1959:
 "דמותו של בית הספר [בישובי עולים]", טורים 299-305.
 "חינוך גופני [בישובי עולים]", טורים 320-322.
 "הוראת מלאכה [בישובי עולים]", טורים 323-324.
 "הוראת חקלאות [בישובי עולים]", טורים 324-327.
 "פעולות שמחוץ ללימודים [בישובי עולים]", טורים 328-332.
35. "משל יותם – המשל ושברו ומסגרתם הסיפורית", **תרביץ**, כרך ל"ד (תשכ"ה / 1965), עמ' 1-30.
36. "לדרכו הפרשנית של הראב"ע על-פי שלושת ביאוריו לפסוק אחד", **בר-אילן**, כרך ג' (תשכ"ה / 1965), עמ' 92-138.
37. "תורה וחירות", **בת קול** – עיתון הסטודנטים של אוניברסיטת בר-אילן, מס' 2,

.17.2.1965

- .38 "בין פרובינציאליות והתנשאות", **אמות**, מס' 20 (תשרי-חשון תשכ"ו / אוקטובר-נובמבר 1965), עמ' 77-78.
- .39 "The Poor Man's Ewe-Lamb – an Example of a Juridical Parable", *Biblica* 48 (1967), pp. 207-242.
- .40 "ראב"ע ורד"ק – שתי גישות לשאלת מהימנות נוסח המקרא", **בר-אילן**, כרך ו' (תשכ"ח / 1968), עמ' 191-237.
- .41 "שירו לה' שיר חדש", **דעות – בטאון האקדימאים הדתיים**, מס' ל"ו (חורף תשכ"ט / 1969), עמ' 33-35.
- .42 [ביקורת על] **אוצר לשון המקרא**, כרך ג', **מולד**, כרך ב' [סדרה חדשה], מס' 11 / 12 (אלול תשכ"ט / 1969), עמ' 716-721.
- .43 "משל כבשת הרש בחינת 'משל שיפוטי'", **בר-אילן**, כרך ז'-ח' (תשכ"ט-תש"ל / 1969 – 1970), עמ' 9-37. [נוסח עברי של מס' 39].
- .44 "סיפור מקראי בתפיסה אירונית – על האינטרפרטאציה של סיפור דוד ובת שבע", **הספרות**, כרך ב', מס' 3 (תש"ל / 1970), עמ' 598-607.
- .45 "העוז לדרוש של אברהם קריב", **מולד**, כרך ג' [סדרה חדשה], מס' 13 (שבט-אדר תש"ל), עמ' 114-119. [ביקורת על **שבעת עמודי התנ"ך**].
- .46 [דברי זכרון לברוך קורצווייל ע"ה], **פרופ' ברוך קורצווייל – דברים לזכרו באוניברסיטה**, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תשל"ה / 1974, עמ' 6-9.
- .47 "מלחמה ומוסר", **יערי – ספר זיכרון ליערי שטרן ז"ל**, תל-אביב 1974, עמ' 67-76.
- .48 [תרומה לדיון על] "חופש אקדימי – 'פרה קדושה'?", **חדשות אוניברסיטת בר-אילן**,

- אדר תשל"ה / פברואר 1975, עמ' 3-5.
49. "יעודי המקרא – הבטחות מותנות", **פתחים**, מס' 32 (ניסן תשל"ה / מרץ 1975), עמ' 24-22.
50. "לימוד הסידור כתרומה לתקנת התפילה", **ספר הזיכרון לראובן שפורן**, רמת-גן תשל"ה / 1975, עמ' 154-159.
- נדפס מחדש בתוך: גבריאל חיים כהן (עורך), **התפילה היהודית – מסורת וחידוש**, ירושלים תשל"ח / 1978, עמ' 219-228.
51. "מלכים א', י"ג – אות נבואי גובר על מפיריו", **הגות במקרא**, ב', גבעתיים-תל-אביב 1976, עמ' 171-185.
52. "I Kings 13: A Prophetic Sign – Denial and Persistence", *Hebrew Union College Annual* 47 (1976), pp. 81-117.
- [נוסח אנגלי מורחב של מס' 51].
53. [ביקורת על] אשר וייזר, **פירושי התורה לרבינו אברהם אבן עזרא עם מבוא, ביאורים, ציוני מקורות ומקבילות, קרית ספר**, נ"א (תשל"ו / 1976), עמ' 646-654.
54. Leo Prijs, *Abraham Ibn Esra's Kommentar zu Genesis Kapitel 1*, [ביקורת על] **קרית ספר**, נ"א (תשל"ו), עמ' 654-658.
55. "Israel zwischen Exil und Erlösung", *Die Furche*, No. 35, 2. 9. 1977.
- [נוסח גרמני של מס' 49].
56. "Spiritual and Political Dangers of Politicized Religion", *New Outlook* 19 (November 1976), pp. 7-11; 20 (January-February 1977), pp. 71-72.
57. "Peace is to be Sought and Pursued", *New Outlook* 20 (October-November 1977), pp. 66-67, 76.
58. "דת, מוסר ופוליטיקה", **בתפוצות הגולה**, מס' 81-82 (תשל"ז / 1977), עמ' 8-13.

59. "Religion, Morality and Politics", *Forum* (Winter 1977), pp. 102-110.
[תרגום אנגלי של מס' 58].
60. "Religion, moral y politica", *Dispersion y unidad*, No. 20-21 (1977), pp. 35-43.
[תרגום ספרדי של מס' 58].
61. "The Biblical Destinies – Conditional Promises", *Tradition* 17, No. 2 (1978), pp. 84-90.
[נוסח אנגלי של מס' 49].
62. "בקשת האמת המתחייבת מיראת שמים ומאהבת התורה – לקט מקורות", **המקרא ואנחנו** (לעיל מס' 10), עמ' 28-41.
63. "הערות למאמרו של מרדכי ברויאר", **המקרא ואנחנו** (לעיל מס' 10), עמ' 166-168.
64. "משמעותם הדתית של הפְּשׁוֹת המתחדשים", **המקרא ואנחנו** (לעיל מס' 10), עמ' 133-152.
65. "הדמויות המשניות בסיפור המקראי", **דברי הקונגרס העולמי החמישי למדעי היהדות – מחקרים במקרא ובמזרח הקדמון**, ירושלים תשל"ט / 1979, עמ' 31-36.
66. "אריה טוויג עליו השלום", **עיוני מקרא ופרשנות**, א' (לעיל מס' 11), עמ' 3-6.
67. "מלחמת אליהו בעבודת הבעל (מל"א י"ז-י"ח) – אחדות הסיפור ומבנהו", **עיוני מקרא ופרשנות**, א' (לעיל מס' 11), עמ' 51-118.
68. "האמנם מצווים אנו על רצח-עם וגזענות?", **בת קול – עתון הסטודנטים של אוניברסיטת בר-אילן**, 16.4.1980.
69. "הקדשת הנער שמואל לנבואה", **דברי הקונגרס העולמי השביעי למדעי היהדות – מחקרים במקרא ובמזרח הקדמון**, ירושלים תשמ"א / 1981, עמ' 85-93.
[נוסח מעודכן ומורחב – במס' 6].

- “Samuel’s Call to Prophecy – Form Criticism with Close Reading”, .70
Prooftexts 1 (1981), pp. 119-132.
 [נוסח אנגלי מורחב של מס' 69].
- “למוסר המלחמה היהודי – מקראות ומדרשים מוערים”, **שפיכות דמים – היבטים הלכיים ומוסריים**, ירושלים תשמ”א / 1981, עמ’ 10-16. .71
- “יהונתן בן שאול יפה-נפש”, **שדמות**, מס’ נ”ח (ניסן תשמ”א / 1981), עמ’ 3-4. .72
- “קטע נוסף של השריד משיטה ראשונה של פירוש ראב”ע לתהילים”, **קרית ספר**, נ”ז (תשמ”ב / 1982), עמ’ 709-714. .73
- “לדרכה של המחלקה לתנ”ך באוניברסיטת בר-אילן”, **דעות – בטאון האקדמיים הדתיים**, מס’ מ”ט (תשמ”ב / 1982), עמ’ 229-235. .74
- “פרשני ספרד”, **האנציקלופדיה המקראית**, כרך ח’, ירושלים תשמ”ב / 1982, טורים 659-683. .75
- נדפס מחדש בתוך: משה גרינברג (עורך), **פרשנות המקרא היהודית – פרקי מבוא**, ירושלים תשמ”ג / 1983, עמ’ 29-60. .76
- “סיפור יונה – מבנה ומשמעות”, בתוך: יאיר זקוביץ ואלכסנדר רופא (עורכים), **ספר יצחק אריה זליגמן**, כרך ב’, ירושלים תשמ”ג / 1983, עמ’ 291-318. .76
- “The Contribution of R. Isaac b. Samuel Al-Kanzi to the Spanish School of Biblical Interpretation”, *Journal of Jewish Studies* 34, No. 2 (Autumn 1983), pp. 171-178. .77
- “The Election and Vocation of Israel”, *Lutheran World Federation Studies*, Geneva 1983, pp. 77-84. .78
- “De uitverkiezing en de roeping van Israel”, *Ter Herkenning* 12, No. 1 (maart 1984), pp. 16-23. .79

- [תרגום הולנדי של מס' 78].
- .80 "Biblical and Rabbinic Passages on the Jewish Ethics of Warfare", *Violence and the Value of Life in Jewish Tradition*, Jerusalem 1984, pp. 18-25.
- [תרגום אנגלי של מס' 71].
- .81 "טרור יהודי – יראת שמים ללא יראת חטא", **נקודה**, מס' 75 (ו' בתמוז, תשמ"ד / 6.7.1984), עמ' 27-32.
- .82 "התיתכן גזענות יהודית?", הרצאה ביום עיון על "הנחלת אורחות הדמוקרטיה במערכת החינוך", שהתקיים בכנסת ב-כ"ו אדר תשמ"ה / 19.3.85 ונתפרסם מטעם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, עמ' 10-14.
- .83 "Ibn Ezra between Medievalism and Modernism: The Case of Isaiah XL-LXVI", *Supplements to Vetus Testamentum*, Vol. 36 (Congress Volume Salamanca), Leiden 1985, pp. 257-271.
- .84 "Von der religiösen Bedeutung des Wortsinns der Schrift heute", *Judaica*, vol. 41, No. 4 (Dezember 1985), pp. 217-236.
- [תרגום גרמני מקוצר של מס' 64].
- .85 "חייב אדם לומר: מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי", בתוך: ברוך פליקס מונק, **תולדות משפחת מונק**, ירושלים תשמ"ה / 1985, עמ' 101-104.
- .86 "סיפור הולדת שמואל – המבנה, הסוג והמשמעות", **עיוני מקרא ופרשנות**, ב' (לעיל מס' 12), עמ' 57-110.
- [נוסח מעודכן ומורחב – במס' 6].
- .87 "The Religious Significance of the Peshat", *Tradition*, vol. 23, No. 2 (Fall 1988), pp. 41-63.
- [תרגום אנגלי של מס' 64].
- .88 "ר' אברהם אבן עזרא – בין המפרש לקוראיו", **דברי הקונגרס העולמי התשיעי**

- למדעי היהדות – ישיבות מרכזיות מקרא ומזרח קדמון, ירושלים תשמ"ח / 1988, עמ' 42-23.
89. "ארץ ישראל ומדינת ישראל", ינאי – נר לזכרו של ינאי ויינשטוק, ירושלים תשמ"ח / 1988, עמ' 64-70.
נדפס מחדש בתוך: נתיבותיה שלום, מס' 1 (אב תשנ"ו / אוגוסט 1996).
90. "A Balanced Story: The Stern Prophet and the Kind Witch", *Prooftexts* 8 (1988), pp. 159-171.
נדפס מחדש בתוך:
- M. Augustin & K.-D. Schunck (Hrsg.), "Wuenchet Jerusalem Frieden" – *IOSOT Congress Jerusalem 1986, Frankfurt am Main 1988*, pp. 281-287.
91. "עוז לדעת, עוז להבין, עוז לשנות", לא תוכל להתעלם, פירסומי עוז ושלוש – נתיבות שלום, ירושלים תשמ"ח / 1988, עמ' 15-21.
92. "Ibn Ezra's Harsh Language and Biting Humor: Real Denunciation or Hispanic Mannerism?" in: Fernando Diaz Esteban (ed.), *Ibn Ezra and his Age*, Madrid 1990, pp. 325-334.
93. "Minor Characters in Biblical Narrative", *Journal for the Study of the Old Testament* 46 (1990), pp. 11-19.
[נוסח אנגלי מורחב של מס' 65].
94. "הלקח החשוב ביותר של השואה הוא עצם התרחשותה", סקירה חודשית – ירחון לקציני צה"ל, כרך 37, מס' 3 (22.4.1990), עמ' 12-17.
95. "Territory and Morality from a Religious Zionist Perspective", in: David Burrell & Yehezkel Landau (eds.), *Voices from Jerusalem – Jews and Christians Reflect on the Holy Land*, New York 1992, pp. 107-117.
96. "Territorium en Moraliteit vanuit een religieus zionistisch standpunt", in:

G.H. Cohen Stuart (ed.), *Een bevrijdend woord uit Jeruzalem?*, Gravenhage 1991, pp. 118-131.

[תרגום הולנדי של מס' 96].

“La leccion mas importante de la Shoa es el hecho mismo que haya acontecido”, *Dialogo*, No. 22 (1992), pp. 20-23. .97

[תרגום ספרדי של מס' 94].

נדפס מחדש בתוך :

Panorama – B'nai B'rith del Uruguay, vol. 10, No. 92 (April 1993), pp. 6-10.

“פרשנות המקרא על דרך הפשט – האסכולה הספרדית”, בתוך : חיים ביינארט .98
(עורך), *מורשת ספרד*, ירושלים תשנ”ב / 1992, עמ' 95-109.

[נוסח מקוצר ומעודכן של מס' 75].

“The Spanish School of Biblical Interpretation”, in: Haim Beinart (ed.), .99
Moreshet Sepharad: The Spanish Legacy, vol. 1, Jerusalem 1992, pp. 115-136.

[תרגום אנגלי של מס' 98].

“La escuela hispanojudia de exegesis bilica”, in: Haim Beinart (ed.), .100
Moreshet Sefarad: El Legado de Sefarad, vol. 1, Jerusalem 1992, pp. 120-142.

[תרגום ספרדי של מס' 98].

“שאול בעין דור – איזון סיפורי בין הנביא הדוחה ובעלת האוב המקרבת”, בתוך : .101
משה בר-אשר (עורך), *ספר היובל לרב מרדכי ברויאר*, כרך א', ירושלים תשנ”ב / 1992, עמ' 113-124.

[המקור העברי של מס' 90].

“לשונו החרیפה והשנונה של הראב”ע – גינוי אמיתי או דרך ויכוח ספרדית?”, בתוך : .102
ישראל לוין ומאשה יצחקי (עורכים), *מחקרים ביצירתו של אברהם אבן עזרא*, תל-אביב תשנ”ב / 1992, עמ' 111-120.

[נוסח עברי מורחב של מס' 92].

- .103 [תרומה לרב-שיח על] "האם יש למסורת תוקף מחייב?", מכון שפינוזה בירושלים, ירושלים תשנ"ב / 1992, עמ' 39-46, 57-58.
- .104 "Yizchaki: A Spanish Biblical Commentator 'whose Book Should be Burned', According to Abraham Ibn Ezra", in: Marc Brettler & Michael Fishbane (eds.), *Minhah le-Nahum (Nahum Sarna Festschrift)*, Sheffield 1993, pp. 300-317.
- .105 "Who was the Proponent of Lexical Substitution whom Ibn Ezra Denounced as a Prater and a Madman?", in: Barry Walfish (ed.), *The Frank Talmage Memorial Volume*, vol. 1, Haifa 1993, pp. 217-232.
- .106 "Interpreting the Interpreter: Supercommentaries on Ibn Ezra's Commentaries", in: Isadore Twersky and Jay M. Harris (eds.), *Rabbi Abraham Ibn Ezra: Studies in the Writings of a Twelfth-Century Jewish Polymath*, Cambridge, Mass. 1993, pp. 86-128.
- .107 "בין פלורליזם ואוניפורמיזם", *גיליון נאמני תורה ועבודה*, ניסן תשנ"ג / 1993, עמ' 17-12.
- .108 ערכים אחדים על הפרקים י"ג ו-כ' בספר מלכים א', בתוך: שמריהו טלמון (עורך), *ספר מלכים א', אנציקלופדיה עולם התנ"ך*, תל-אביב 1994, עמ' 138-139, 140-145, 184-186, 190-193.
- .109 "ר' אברהם אבן עזרא: המפרש שהיה למפורש – תולדות כתיבת פירושים לפירושו מראשיתה ועד תחילת המאה החמש-עשרה", בתוך: שרה יפת (עורכת), *המקרא בראי מפרשיו – ספר זיכרון לשרה קמין*, ירושלים תשנ"ד / 1994, עמ' 367-411. [נוסח מורחב של מס' 106].
- .110 "Il metodo esegetico di rabbi Abraham ibn Ezra", in: Sergio J. Sierra (ed.), *La lettura ebraica delle scritture*, Bologna 1995, pp. 203-219.
- .111 "רצח גדליהו – אנטומיה של הרס עצמי (ירמיהו פרקים מ' - מ"ג)", *דף שבועי*

- מלימודי היסוד, הוצאה מיוחדת לציון יום השלושים למותו של ראש הממשלה, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן, י"ב בכסלו תשנ"ו / 5.12.1995, עמ' 1-4.
נדפס מחדש: עמודים, כרך מ"ד (תשנ"ו), מס' 3 (593), עמ' 71-73.
- .112 "מצוקתה של אוניברסיטת בר-אילן", עת – לעט, מס' 7 (תשנ"ו / 1996), אוניברסיטת בר-אילן, עמ' 3-5.
[הנוסח המקורי של מאמר שהופיע בקיצורים ב-הארץ 30.11.95].
- .113 "Teaching Siddur to Enhance Devotion in Prayer", in: Gabriel H. Cohen & Harold Fisch (eds.), *Prayer in Judaism – Continuity and Change*, Northvale, N.J., 1996, pp. 189-197.
[תרגום אנגלי של מס' 50].
- .114 "שני עקרונות-יסוד של פירוש התורה לראב"ע: 'בעבותות הדקדוק נקשר ובעיני הדעת יכשר'", בתוך: דב רפל (עורך), מחקרים במקרא ובחינוך מוגשים לפרופ' משה ארנד, ירושלים תשנ"ו 1996, עמ' 109-113.
- .115 "קדושת המקום וקדושת הזמן במקרא", בתוך: לוח השנה העברי, חוג בית הנשיא לתנ"ך ולמקורות ישראל, ירושלים תשנ"ו / 1996, עמ' 11-21.
- .116 "The Centrality of Israel for World Jewry" and "Zionism in a Post-Ideological Era", in: *The Tribes of Israel Together – A Dialogue with the President of Israel*, Jerusalem 1966, pp. 12-17.
- .117 "שותפות חילונית-דתית בבניית 'מדינה יהודית דמוקרטית'", אלפיים, מס' 13 (תשנ"ז / 1997), עמ' 154-166.
- .118 "La coparticipacion laico-religiosa en la construccion de un estado judio y democratico", *Dialogo* vol. 22, No. 28 (1997), pp. 1-9.
[תרגום ספרדי של מס' 117].
- .119 "האם יש לסובלנות שורשים במקרא?", גיליון נאמני תורה ועבודה, ניסן תשנ"ז / 1997, עמ' 6-18.

120. "סובלנות ושמירת הלשון בעידן של מתחים פוליטיים עזים", בתוך: יעקב עירם וזהבית גרוס (עורכים), **סובלנות ופלורליזם בחברה הישראלית**, בית הספר לחינוך אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תשנ"ז / 1997, עמ' 41-46.
- נדפס מחדש: **חינוך בראש על-יסודי**, משרד החינוך, התרבות והספורט, מס' 3 (סיון תשנ"ז / מאי 1997), עמ' 108-111.
121. "הפרשנות הפשטית של ההיסטוריה המקראית – בין היסטוריות, דוגמטיות וביניימיות", בתוך: אליהו דב אייכלר, יעקב חיים טיגאי ומרדכי כוגן (עורכים), **תהלה למשה – מחקרים במקרא ובמדעי היהדות מוגשים למשה גרינברג**, וינונה לייק, אינדיאנה תשנ"ז / 1997, עמ' 171-203*.
122. "Il concetto di tolleranza ha un fondamento nella Bibbia?", *La Rassegna Mensile di Israel*, vol. 43, No. 2 (August 1997), pp. 107-120.
[תרגום איטלקי של מס' 119].
123. "עקידת ישמעאל", **שבת שלום**, מס' 4, פרשת 'וירא' תשנ"ח, עמ' 2-4.
124. "אל תדחקו את הקץ", **מימד**, מס' 11 (שבט-אדר תשנ"ח / פברואר-מרץ 1998), עמ' 8-10.
125. "משה ואהרן בתווד בין עם נרגן ואל קנא", **שבת שלום**, מס' 36, פרשת 'קורח' תשנ"ח, עמ' 2-3.
126. "בין פלורליזם ואוניפורמיזם", בתוך: מאיר רוט (עורך), **הציונות הדתית בראיה מחודשת**, עין צורים תשנ"ח, עמ' 27-34.
[נוסח מעובד ומורחב של מס' 107].
127. "האם יש לסובלנות שורשים במקרא?", בתוך: מאיר רוט (עורך), **הציונות הדתית בראיה מחודשת**, עין צורים תשנ"ח, עמ' 129-140.
[נוסח מעובד ומורחב של מס' 119].
128. "קטעי הפירוש לירמיה ויחזקאל שיוחסו לראב"ע הינם לר' מנחם בן שמעון מפוסקייר", **תרביץ** ס"ז (תשנ"ח), עמ' 563-572.
129. "יוסף המשביר מרפא את שבר בית אביו", **שבת שלום**, מס' 62, פרשת 'ויגש' תשנ"ט,

עמ' 2-3.

130. "Isaac ben Samuel Al-Kanzi", in: *Dictionary of Biblical Interpretation*, Nashville 1999, vol. 1, p.549.

131. "שאול ויונתן – שתי דרכי מנהיגות", בתוך: נחם אילן (עורך), **עין טובה: דו-שיח ופולמוס בתרבות ישראל – ספר יובל למלאת עי"ן שנים לטובה אילן**, בני ברק 1999, עמ' 433-462.

132. "יוסף משעבד את המצרים לפרעה", **שבת שלום**, מס' 113, פרשת "ויגש" תש"ס, עמ' 4-2.

133. "תפילה אמתית ותשובה אמתית – תגובה על מאמרו של דוד הנשקה, 'למשמעו של ספר יונה'", **מגדים ל"א** (טבת תש"ס), עמ' 127-131.

134-135. The Chapters: "Isaac b. Samuel Al-Kanzi" and "Abraham Ibn Ezra", in: Magne Saebo (ed.), *Hebrew Bible / Old Testament – The History of its Interpretation*, Oslo 2000, pp. 372-376; 377-387.

136. "The Place of the Bible in Israeli Society – From National Midrash to Existential Peshat", *Modern Judaism* 19 (1999), pp. 155-177.
[תרגום אנגלי של מס' 5].

137. [תרומה לרב-שיח על] "החברה הישראלית – מכונני הייחוד והיחד", בתוך: יעקב עירם (עורך), **חינוך לערכים, לסובלנות ולשלום**, רמת-גן תש"ס, עמ' 49-56.

138. "הדקדוק הפנימי של ההלכה מפוענח בעבור מקיימיה ושוללי תוקפה" [ביקורת על אדם ברוך, **סדר יום – חיי יום-יום בראי ההלכה**], **הארץ – ספרים**, כ"ז אלול תש"ס / 27.9.2000.

139. "חוויה מכוננת אחת", **ארץ אחרת** מס' 2 (כסלו-טבת תשס"א / דצמבר-ינואר 2000/2001), עמ' 42-43.
[נוסח מורחב של מס' 123].

140. "יוסף ואחיו – סיפור של השתנות", בתוך: נפתלי רוטנברג (עורך), **פותחים שבוע – אנשי רוח ותרבות ישראלים כותבים על פרשת השבוע**, תל-אביב וירושלים תשס"א, עמ' 103-131.
141. "הפרשן ניכר לא רק בשיטתו אלא גם בשאלותיו", בתוך: משה ארנד, רות בן-מאיר וגבריאל כהן (עורכים), **פרקי נחמה – ספר הזיכרון לנחמה ליבוביץ**, ירושלים תשס"א, עמ' 237-257.
142. "ארכאולוגיה פוסט-מקראית ופוסט-ציונית", בתוך: ישראל לוי וועמיחי מזר (עורכים), **הפולמוס על האמת ההיסטורית במקרא**, ירושלים תשס"א / 2001, עמ' 135-140.
143. "Biblical Abraham – The Blessing of Contrasts", in: R. Livneh-Freudenthal & E. Reiner (eds.), *Streams into the Sea – Studies in Jewish Culture and its Context Dedicated to Felix Rosen*, Tel Aviv 2001, pp. 121-127.
[תרגום אנגלי של מס' 145].
144. "קדושה כנתון וכמטלה", **קדושת האדם מול קדושת האדמה**, חוג יושב ראש הכנסת למקרא ולמחשבת ישראל בשיתוף עם האוניברסיטה העברית, ירושלים תשס"א, עמ' 19-24.
145. "אברהם המקראי – ברכת הניגודים", בתוך: משה חלמיש, חנה כשר ויוחנן סילמן (עורכים), **אברהם אבי המאמינים**, רמת-גן תשס"ב, עמ' 41-46.
146. "וילך מנוח אחרי אשתו – מקום האישה בחברה המקראית", **מסכת א'**, תשס"ב / 2002, עמ' 38-61.
147. "באזיקים וברוח חופשייה", הקדמה לספר: יוסף הלפרין, **נעורים באזיקים – בפולין ובבלורוס במלחמת העולם השנייה**, תל-אביב 2002, עמ' 9-11.
148. "Joseph and his Brothers – A Story of Change", *Perspectives on Jewish Education*, II, Ramat-Gan 2002, pp. 5-39.
[תרגום אנגלי של מס' 140].

149. "קידוש המקרא – מכשול או מנוף לחקירתו המדעית?" [תשובה למאמר ביקורת מאת איירה אמית], **מימד** מס' 24 (מנחם-אב תשס"ב / יולי 2002), עמ' 16-19.
150. "האם היצחקי הוא בעל 'השאלות העתיקות'?", **עיוני מקרא ופרשנות ו' – ספר זיכרון ליהודה קומלוש**, רמת-גן תשס"ג / 2002, עמ' 185-192.
151. "The bible in Israeli Life", in: Adel Berlin & Marc Zvi Brettler (eds.), *The Jewish Study Bible*, Oxford 2004, pp. 1990-2000.
[נוסח מעובד של מס' 136].
152. "פרשת הבריאה בהיבט ספרותי", בתוך: הדס אחיטוב ואריאל פיקאר (עורכים), **לקראת שבת – קריאות אישיות בפרשת השבוע**, עין צורים תשס"ו/2006, עמ' 11-22.
153. "מבט לאחור, מבט קדימה", **מימד**, גליון 30 (כסלו תשס"ו/דצמבר 2005), עמ' 22-25.
154. "Ibn Ezra, Abraham ben Meir", *Encyclopaedia Judaica*, Second Edition, Jerusalem 2006, vol. 9, pp. 665-669, 671-672.
155. "אֶזְרָא מִלִּין תִּבְחַן: העצמאות הפרשנית של בני הדורות האחרונים בתפיסת ר' אברהם אבן עזרא", בתוך: משה בר-אשר, נילי ואזנה, עמנואל טוב ודלית רום-שילוני (עורכים), **ש"י לשרה יפת – מחקרים במקרא, בפרשנותו ובלשונו**, ירושלים תשס"ח/2008, עמ' 67-87.
156. "דלתיים פתוחות ודלתיים סגורות – תשובה לרב יעקב מדן", **מגדים**, מ"ח (תשס"ח), עמ' 125-131.
157. "ראבי"ע – הפירוש הקצר, הפירוש הארוך והפירוש שבעל-פה", בתוך: **מקראות גדולות 'הכתר'**, ספר שמות, כרך א', ההקדמה, רמת-גן תשס"ט, עמ' אי-י"ב.
158. בין הפְּשׁוּטוֹת של נחמה לדרשות של ישעיהו", בתוך: שמואל ויגודה ומשה סוקולוב (עורכים), **תלמוד תורה: לימוד, פרשנות ומחקר**, ירושלים (בדפוס).
159. "שניים אוחזים ב'יסוד השנים-עשר' של ר' אברהם אבן עזרא", **מגדים** (בדפוס).

160. "הוראת המקרא באוניברסיטת בר-אילן: בין מחוייבות מדעית ואחריות ציבורית", בתוך: יהודה פרידלנדר, יעקב עירם ושמעון אוחיון (עורכים), **ייעודה של אוניברסיטה דתית**, רמת-גן (בדפוס).

161. "מאמציו של ר' אברהם אבן עזרא לשתול את חכמת ספרד באדמת אדום וכשלונם", בתוך: ישראל ברטל וגד פרוידנטל (עורכים), **היחס למדע ולפילוסופיה בתרבות אשכנז לדורותיה** (בדפוס).

ד. עזרי הוראה

162. **ילקוט הקדמות לפירושי המקרא**, המחלקה לתנ"ך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תשל"ג / 1973.

163. **תולדות הגישה הבקורתית למקרא** (ילקוט מקורות), המחלקה לתנ"ך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תשל"ד / 1974.

164. **מדריך לההזרות כתבי מפרשי המקרא**, המחלקה לתנ"ך, אוניברסיטת בר-אילן, תשל"ה / 1975.

165. **לקט שידי עקידה ישנים גם חדשים**, המחלקה לתנ"ך, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תש"ן / 1990.

מהדורות מורחבות: תשנ"ד / 1994; תשנ"ז / 1997; תשס"א / 2001; תשס"ה / 2004.

